

ผลกระทบกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อ
คุณภาพรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย*
THE IMPACT OF RPA SOFTWARE TECHNOLOGY WORK PROCESSES ON
THE QUALITY OF FINANCIAL REPORTS OF ACCOUNTANTS IN
THE INDUSTRIAL ESTATES OF THAILAND

กิตติวัฒน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา*, ประวิง กูเมือง, นพจักร ทองเรือนดี, วิชุต นาคเถื่อน

Kittiwat Isarankulanaayudhya*, Prawing Koomuang, Naphachakorn Thongruandee, Wichuta Nakthuan

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Business Administration, North Bangkok University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: kittiwat.is@Northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ และ 2) เพื่อศึกษาผลกระทบกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เลือกโดยใช้สูตรคำนวณ จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี คุณภาพเทคโนโลยี ประสิทธิภาพผู้ใช้งาน และผลลัพธ์ทางธุรกิจ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น การใช้ RPA Software ในงานบัญชีนิคมอุตสาหกรรม ช่วยเพิ่มคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความถูกต้องทันเวลา ความสามารถในการเปรียบเทียบ และการตรวจสอบได้ ความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยีช่วยลดข้อผิดพลาด ลดภาระงานต้องดำเนินการเอง ทำให้กระบวนการบัญชีมีมาตรฐานและสอดคล้องกับข้อกำหนดทางการเงินมากขึ้น คุณภาพและประสิทธิภาพของ RPA Software ช่วยให้นักบัญชีทำงานเร็วขึ้น ลดงานซ้ำซ้อน มุ่งเน้นวิเคราะห์และวางแผนกลยุทธ์ทางการเงินมากขึ้น ช่วยลดความเครียดจากงานซ้ำ ๆ และเพิ่มความพึงพอใจในการทำงานของนักบัญชี นอกจากนี้ ผลลัพธ์ทางธุรกิจยังดีขึ้นจากการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เป็นอัตโนมัติ ลดต้นทุนดำเนินงาน และเพิ่มความรวดเร็วในการประมวลผลข้อมูล องค์กรสามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: ผลกระทบกระบวนการทำงาน, เทคโนโลยี RPA Software, คุณภาพรายงานทางการเงิน, นักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

Abstract

This research aims 1) To test the relationship and 2) To study the impact of the work process with RPA Software technology on the quality of financial reports of accountants in the industrial estates of Thailand. It is a quantitative research. The sample group is accountants in the industrial estates of Thailand, selected using a calculation formula, totaling 208 people. The research tools are questionnaires. Data collection is done with questionnaires. The statistics used in the research are percentage, mean, and standard deviation, multiple correlation analysis, and multiple regression analysis. The research results found that the impact of the RPA software technology process on the quality of financial reports of accountants in the industrial estates of Thailand in various aspects, including the suitability between work and technology, technology quality, user efficiency, and business results, has a positive relationship and impact on the overall quality of financial reports. Therefore, using RPA software in industrial estate accounting helps increase the quality of financial reports in terms of accuracy, timeliness, comparability, and auditability. The suitability between work and technology helps reduce errors, reduce manual workloads, and make the accounting process more standardized and in line with financial requirements. The quality and efficiency of RPA software helps accountants work faster, reduce redundant work, focus more on analyzing and planning financial strategies, reduce stress from repetitive work, and increase accountants' job satisfaction. In addition, business results are improved by improving the automation of work processes, reducing operating costs, and increasing the speed of data processing. Organizations can use data to make strategic decisions more effectively.

Keywords: Impact of Work Processes, RPA Software Technology, Financial Report Quality, Accountants in The Industrial Estate Authority of Thailand

บทนำ

ในยุคของการปฏิรูปทางดิจิทัล (Digital Transformation) เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และระบบอัตโนมัติ (Automation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในหลายภาคอุตสาหกรรม รวมถึงงานด้านบัญชีและการเงิน หนึ่งในเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมอย่างมาก คือ ซอฟต์แวร์ RPA (Robotic Process Automation) ซึ่งเป็นระบบอัตโนมัติที่สามารถดำเนินงานซ้ำ ๆ ตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ (Aguirre, S. & Rodriguez, A., 2017) นอกจากนี้ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้องค์กรหันมาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการทำงาน เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างยั่งยืน หนึ่งในโซลูชันนวัตกรรมที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหลากหลายอุตสาหกรรมอย่าง Robotic Process Automation (RPA) ซอฟต์แวร์ที่ถูกออกแบบมาเพื่อช่วยลดการทำงานซ้ำ ๆ โดยเลียนแบบการทำงานของมนุษย์ ซึ่งมีหลักการทำงาน และประโยชน์สำคัญที่ควรนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับธุรกิจยุคใหม่ (บริษัท อินเทลลิจิสต์ จำกัด (มหาชน), 2567)

RPA จึงมีศักยภาพในการช่วยให้นักบัญชีในนิคมอุตสาหกรรมสามารถ ลดภาระงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ เช่น การบันทึกบัญชี การกระทบยอด และการจัดทำงบการเงิน ทำให้สามารถมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มากขึ้น (Kokina, J. & Blanchette, S., 2019) นอกจากนี้ RPA ช่วยลดความเสี่ยงของความผิดพลาดในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยการลดขั้นตอนที่ต้องทำซ้ำ ๆ และสามารถดำเนินการได้อย่างอัตโนมัติ ทำให้สามารถลดภาระงาน

ที่ใช้แรงงานคน และช่วยให้พนักงานบัญชีสามารถมุ่งเน้นไปทำงานที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน และการวางแผนกลยุทธ์ นอกจากนี้ RPA ยังช่วยให้สามารถดำเนินการตรวจสอบและควบคุมข้อมูลได้อย่างแม่นยำมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินที่สูงขึ้น (Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL), 2021) อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของ RPA ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความเหมาะสมของเทคโนโลยีกับลักษณะงาน (Task-Technology Fit: TTF) ประกอบด้วย 1) ความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี (Task-Technology Fit) 2) คุณภาพของเทคโนโลยี (Technology Quality) 3) ประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน (User Performance Impact) และ 4) ผลลัพธ์ทางธุรกิจ (Organizational Performance Impact) ตามแนวคิดของ Goodhue, D. L. & Thompson, R. L. ตลอดจนความสามารถขององค์กรในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง (Goodhue, D. L. & Thompson, R. L., 1995)

คุณภาพของรายงานทางการเงินถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร นักลงทุน และหน่วยงานกำกับดูแล โดยองค์ประกอบหลักของคุณภาพรายงานทางการเงิน ได้แก่ ความถูกต้อง (Accuracy), ความทันเวลา (Timeliness), ความสามารถในการเปรียบเทียบ (Comparability) และความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับ (Verifiability) (International Accounting Standards Board (IASB), 2018) อย่างไรก็ตาม การจัดทำรายงานทางการเงินในเขตนิคมอุตสาหกรรมของประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหาหลายประการ เช่น ข้อผิดพลาดในการป้อนข้อมูล ความล่าช้าในการปิดบัญชี และปัญหาด้านการควบคุมภายใน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน (Cheng, C. et al., 2021) ด้วยเหตุนี้ การนำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบอัตโนมัติด้วยซอฟต์แวร์ (RPA) จึงเริ่มเข้ามามีบทบาทในการยกระดับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยช่วยลดข้อผิดพลาดจากมนุษย์ เพิ่มความเร็วในการประมวลผล และส่งเสริมความโปร่งใสของข้อมูลทางบัญชี องค์กรที่ปรับตัวด้วยเทคโนโลยีเหล่านี้สามารถเสริมสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้ดียิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาหัวข้อ ผลกระทบกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยตระหนักถึงบทบาทของ RPA ในการเพิ่มประสิทธิภาพงานบัญชี ลดข้อผิดพลาดในการป้อนข้อมูล เพิ่มความเร็วในการประมวลผล และยกระดับคุณภาพรายงานทางการเงินให้ถูกต้อง ทันเวลา เปรียบเทียบได้ และตรวจสอบได้ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของการใช้ RPA ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมระหว่างเทคโนโลยีกับลักษณะงาน และผลกระทบต่อองค์กร งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาผลกระทบของ RPA ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินเพื่อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางบัญชีในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพของรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (64 นิคม 6,937 โรงงาน) จำนวน 6,937 คน (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2567) กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ได้โดยใช้สูตรการหากลุ่มตัวอย่างของ Yamane, T. ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยยอมรับให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 5%

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน (Yamane, T., 1973) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ใช้สัดส่วนที่เท่ากันเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนทั้งสิ้น 208 คน

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักบัญชี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งปัจจุบัน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี จำนวน 3 ข้อ ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี จำนวน 3 ข้อ ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน จำนวน 3 ข้อ และด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ จำนวน 3 ข้อ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความถูกต้อง จำนวน 4 ข้อ ด้านความทันเวลา จำนวน 4 ข้อ ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ จำนวน 3 ข้อ และด้านความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับ จำนวน 3 ข้อ โดยในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 กำหนดค่าของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ ดังนี้ 5 4 3 2 และ 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ จากนั้นวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของคำตอบในแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ มากกว่า 0.6 ทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.83 - 1 คะแนน ถือได้ว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมนำไปทดสอบใช้ (Try-out) จำนวน 30 คน วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) พบว่า 1) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.964 (ระดับดีมาก) 2) ค่าความเชื่อมั่นส่วนที่ 2 เท่ากับ 0.953 (ระดับดีมาก) และ 3) ค่าความเชื่อมั่นส่วนที่ 3 เท่ากับ 0.965 (ระดับดีมาก) สอดคล้องกับ Hair, J. F. et al. ได้เสนอว่าค่าความน่าเชื่อถือของเครื่องมือมีค่า 0.70 ขึ้นไป เป็นค่าที่ยอมรับได้ แสดงว่าเครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำไปเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิจัยได้ (Hair, J. F. et al., 2010)

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง นักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยสร้างแบบสอบถามแบบ Online ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วนในเนื้อหา ผ่านการใช้งานแอปพลิเคชัน Google Form แบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาทั้งหมด จำนวน 208 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 54.88 ($208 \times 100 \div 379$) เมื่อเปรียบเทียบกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, D. A. et al. ได้เสนอว่าแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับมาน้อย ร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ (Aaker, D. A. et al., 2001)

สถิติที่ใช้ในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

$$\text{สมการ FRQ} = \beta_0 + \beta_1\text{TF} + \beta_2\text{TQ} + \beta_3\text{PU} + \beta_4\text{PI} + e$$

เมื่อ FRQ แทน คุณภาพของรายงานทางการเงินโดยรวม
 TF แทน กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี
 TQ แทน กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี
 PU แทน กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน
 PI แทน กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

ผลการศึกษาผลกระทบของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85.10) อายุ 31 - 40 ปี (ร้อยละ 42.31) รองลงมา อายุ 41 - 50 ปี (ร้อยละ 23.08) ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 68.75) ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 37.50) รองลงมา 5 - 10 ปี (ร้อยละ 33.17) รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 50,000 บาท (ร้อยละ 51.44) รองลงมา 50,000 - 100,000 บาท (ร้อยละ 31.25) ตำแหน่งปัจจุบันเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี (ร้อยละ 47.60) รองลงมา เป็นพนักงานบัญชี (ร้อยละ 39.42) 2) วิเคราะห์สหสัมพันธ์ของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตัวแปร	FRQ	TF	TQ	PU	PI	VIFs
$\bar{X}$	4.40	4.41	4.45	4.38	4.39	
S.D.	0.44	0.54	0.49	0.51	0.52	
FRQ		0.828*	0.788*	0.842*	0.564*	
TF			0.623*	0.731*	0.480*	2.335
TQ				0.685*	0.486*	2.081
PU					0.503*	2.705
PI						1.439

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.564 - 0.828

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพของรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software	คุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวม (FRQ)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.339	0.123	2.757*	0.006
1. ด้านความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี (TF)	0.297	0.33	8.926*	< 0.0001
2. ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี (TQ)	0.264	0.034	7.729*	< 0.0001
3. ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน (PU)	0.294	0.038	7.778*	< 0.0001
4. ด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ (PI)	0.067	0.027	2.490*	0.014
F = 308.264 p < 0.0001 Adj R ² = 0.856				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผลทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software โดยรวม ด้านความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี (TF) ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี (TQ) ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน (PU) และด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ (PI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 2 3 และ 4 ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$FRQ = 0.339 + 0.297TF + 0.264TQ + 0.294PU + 0.067PI$$

เมื่อพิจารณาสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านความถูกต้อง AC = $0.710 + 0.838TQ$
2. ด้านความทันเวลา TI = $0.0001 + 0.095TF + 0.108TQ + 0.787PU$
3. ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ CO = $0.583 + 0.317TF + 0.176TQ + 0.236PU + 0.141PI$
4. ด้านความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับ VE = $0.763 + 0.829TF$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ผลการศึกษาผลกระทบของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 50,000 บาท ตำแหน่งปัจจุบันเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี 2) วิเคราะห์สหสัมพันธ์ของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงิน

โดยรวม (FRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.564 - 0.828 กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความทันเวลา ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ และด้านความสามารถในการตรวจสอบย้อนกลับ เนื่องจาก RPA ช่วยลดเวลาการดำเนินงาน เพิ่มความสม่ำเสมอของข้อมูล และบันทึกกระบวนการทำงานอัตโนมัติ ทำให้ข้อมูลมีความแม่นยำและโปร่งใส นอกจากนี้ ยังช่วยลดความผิดพลาดจากมนุษย์และเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถบูรณาการข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อนำเสนอในรูปแบบมาตรฐาน ช่วยให้การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างงวดบัญชีเป็นไปอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ การนำ RPA มาใช้จึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของรายงานทางการเงินในยุคดิจิทัล โดยช่วยให้ผู้บริหาร นักลงทุน และหน่วยงานกำกับดูแลสามารถใช้ข้อมูลที่แม่นยำและทันสมัยในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Van der Aalst, W. M. P. et al. ที่ระบุว่า RPA สามารถช่วยให้งานด้านบัญชีและการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยการลดระยะเวลาการประมวลผลข้อมูล ทำให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้รวดเร็วยิ่งขึ้น อีกทั้ง RPA ยังช่วยกำหนดมาตรฐานในการบันทึกและประมวลผลข้อมูล ส่งผลให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลได้อย่างถูกต้องแม่นยำระหว่างช่วงเวลาและหน่วยงาน นอกจากนี้ เทคโนโลยี RPA ยังช่วยบันทึกทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงาน ทำให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างเป็นระบบและเพิ่มความโปร่งใสของข้อมูล (Van der Aalst, W. M. P. et al., 2018) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fernandez, D. & Aman, A. ศึกษาถึงผลกระทบของ Robotic Process Automation (RPA) ที่มีต่อ Global Accounting Services (GAS) พบว่า RPA ช่วยให้เกิดคุณภาพ และความแม่นยำในการทำงาน และประหยัดเวลาของนักบัญชี (Fernandez, D. & Aman, A., 2018)

ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพของรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) ได้แก่ 1) กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software โดยรวม ด้านความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี (TF) ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี (TQ) ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน (PU) และด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ (PI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความถูกต้อง ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ เนื่องจาก RPA ช่วยลดข้อผิดพลาดจากมนุษย์และเพิ่มความแม่นยำของข้อมูล นอกจากนี้ ยังช่วยให้กระบวนการประมวลผลข้อมูลและจัดทำรายงานเสร็จสิ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้นความสามารถในการเปรียบเทียบ ผ่านการกำหนดมาตรฐานในการบันทึกข้อมูล ทำให้สามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยลดภาระงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ ของนักบัญชี ทำให้สามารถมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ส่งผลให้รายงานทางการเงินมีความน่าเชื่อถือ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Moffitt, K. C. et al. ที่ระบุว่า RPA ช่วยลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากมนุษย์ในการบันทึกข้อมูล เพิ่มความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน อีกทั้งยังช่วยลดระยะเวลาในการจัดทำรายงาน ทำให้กระบวนการประมวลผลข้อมูลรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ RPA ยังช่วยสร้างมาตรฐานในการจัดทำรายงาน ทำให้ข้อมูลมีความสอดคล้องและสามารถนำไปเปรียบเทียบข้ามช่วงเวลาและหน่วยงานได้ง่ายขึ้น (Moffitt, K. C. et al., 2018) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัยยัญดา ไรจิวิฐภัทร์ และอรพรรณ คงมาลัย ที่ระบุว่าปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) ให้ความสำคัญกับ Relative Advantage โดยเน้นความรวดเร็ว ลดเวลา และลดข้อผิดพลาดในการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของข้อมูลบัญชี การ Compatibility กับระบบเดิมช่วยให้การใช้งาน

ราบรื่นและเต็มประสิทธิภาพ ขณะที่ Complexity ต้องมีการแสดงผลที่ชัดเจนและใช้งานง่ายเพื่อลดความซับซ้อนของระบบ (อัยย์ญาติา โรจวิสิฐภัทร์ และอรพรรณ คงมาลัย, 2566) 3) กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ เนื่องจาก RPA ช่วยลดระยะเวลาในการประมวลผลและจัดทำรายงาน ทำให้สามารถส่งมอบข้อมูลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และยังช่วยสร้างมาตรฐานในการบันทึกข้อมูล ทำให้สามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูลข้ามช่วงเวลาได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้การใช้ RPA ส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงาน และช่วยให้กระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Syed, R. et al. ที่ระบุว่า RPA สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ใช้งานโดยช่วยลดภาระงานที่ต้องทำซ้ำ ทำให้พนักงานสามารถมุ่งเน้นไปที่งานวิเคราะห์และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ส่งผลให้การจัดทำรายงานทางการเงินสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ RPA ยังช่วยกำหนดมาตรฐานในการบันทึกข้อมูล ทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินได้อย่างแม่นยำและมีความสม่ำเสมอมากขึ้น ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถใช้ข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์แนวโน้มและตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Syed, R. et al., 2020) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริประภา ศักดิ์วิงศ์ และสมบุรณ์ สารพัด พบว่า พฤติกรรมการใช้มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 อธิบายได้ว่า พฤติกรรมการใช้งาน RPA ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานโดยรวม และรายด้าน คือ คุณภาพงาน ปริมาณงาน ต้นทุน และเวลา (ศิริประภา ศักดิ์วิงศ์ และสมบุรณ์ สารพัด, 2565) 4) กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ เนื่องจาก RPA ช่วยสร้างมาตรฐานในการบันทึกและประมวลผลข้อมูล ทำให้สามารถเปรียบเทียบผลประกอบการทางการเงินระหว่างช่วงเวลา หรือระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรได้อย่างแม่นยำ และยังช่วยลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล และเพิ่มความสม่ำเสมอของรายงาน ทำให้สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ การใช้ RPA อย่างเหมาะสมยังช่วยลดต้นทุนด้านแรงงาน และเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับองค์กรในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Willcocks, L. et al. ที่ระบุว่า RPA สามารถช่วยปรับปรุงกระบวนการทางธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านบัญชีและการเงินที่ต้องใช้ข้อมูลจำนวนมากและมีความซับซ้อนสูง RPA ช่วยลดข้อผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลและสร้างมาตรฐานที่เป็นระบบ ทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินได้อย่างแม่นยำระหว่างช่วงเวลาและหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กร (Willcocks, L. et al., 2017)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า ผลกระทบของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน ของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 50,000 บาท ตำแหน่งปัจจุบันเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี ผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.564 - 0.828 ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software กับคุณภาพของรายงานทางการเงินของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) ได้แก่ 1) กระบวนการ

ทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software โดยรวม ด้านความเหมาะสมระหว่างงานและเทคโนโลยี (TF) ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี (TQ) ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน (PU) และด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ (PI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม (FRQ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านคุณภาพของเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความถูกต้อง ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ เนื่องจาก RPA ช่วยลดข้อผิดพลาดจากมนุษย์และเพิ่มความแม่นยำของข้อมูล ทำให้สามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านประสิทธิภาพของผู้ใช้งาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความทันเวลา และด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ เนื่องจาก RPA ช่วยลดระยะเวลาในการประมวลผลและจัดทำรายงาน ทำให้สามารถส่งมอบข้อมูลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น 4) กระบวนการทำงานด้วยเทคโนโลยี RPA Software ด้านผลลัพธ์ทางธุรกิจ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความสามารถในการเปรียบเทียบ ทำให้สามารถเปรียบเทียบผลประกอบการทางการเงินระหว่างช่วงเวลา หรือระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรได้อย่างแม่นยำ และยังช่วยลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล และเพิ่มความสม่ำเสมอของรายงาน ทำให้สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) ควรขยายการศึกษาผลกระทบของ RPA ไปยังปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี เช่น ความพึงพอใจของนักบัญชี และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบที่ RPA อาจมีต่อโครงสร้างองค์กร เป็นต้น 2) ควรศึกษาเปรียบเทียบ RPA กับเทคโนโลยีอื่น ๆ เช่น AI หรือ Blockchain ในกระบวนการบัญชีจะช่วยให้เราเห็นถึงข้อดีข้อเสียของแต่ละเทคโนโลยี และช่วยประเมินประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ควรขยายการวิจัยไปยังอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น ภาคการเงิน การธนาคาร หรือธุรกิจบริการ เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบของการใช้ RPA ในบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. (2567). นิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย: นิคมฯ และโรงงาน. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤศจิกายน 2567 จาก <https://www.ieat.go.th/th/estates>
- บริษัท อินเทลลิจิสต์ จำกัด (มหาชน). (2567). RPA เปลี่ยนการทำงานซ้ำให้เป็นอัตโนมัติ สู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัล. เรียกใช้เมื่อ 9 พฤศจิกายน 2567 จาก <https://intelligist.co.th/blog/f0fe0d6e-af80-49ec-a55a-abf517ad0a8f>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บุญศรี.
- ศิริประภา คักติวงศ์ และสมบุรณ์ สารพัด. (2565). กระบวนการทำงานอัตโนมัติโดยอาศัยซอฟต์แวร์หุ่นยนต์ (RPA) มาปฏิบัติงาน กรณีศึกษาโรงงานประกอบยานยนต์แห่งหนึ่ง. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 14(2), 1-22.
- อัยย์ญาดา โรจวิสิฐภัทร์ และอรพรรณ คงมาลัย. (2566). การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับกระบวนการทำงานหุ่นยนต์อัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) ในงานบัญชีและการเงิน. วารสารการบัญชีและการจัดการ, 19(3), 159-174.
- Aaker, D. A. et al. (2001). Marketing Research. (7th ed.). New York: John Wiley and Sons.
- Aguirre, S. & Rodriguez, A. (2017). Automation impact on business processes and the role of RPA in digital transformation. Proceedings of the IEEE International Conference on Business Process Management, 1(1), 1-7.

- Cheng, C. et al. (2021). Enhancing financial reporting quality through automation: The impact of RPA on accounting practices. *Journal of Accounting and Finance*, 26(3), 45-62.
- Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL). (2021). The Future of Financial Automation: How RPA is Transforming Accounting and Reporting. Deloitte Insights. Retrieved November 16, 2024, from <https://www2.deloitte.com/th/en/misc/search.html?q=The%20Future%20of%20Finance:%20How%20RPA%20is%20Transforming%20Financial%20Reporting>
- Fernandez, D. & Aman, A. (2018). Impacts of Robotic Process Automation on Global Accounting Services. *Asian Journal of Accounting and Governance*, 9(2018), 123-132.
- Goodhue, D. L. & Thompson, R. L. (1995). Task-technology fit and individual performance. *MIS Quarterly*, 19(2), 213-236.
- Hair, J. F. et al. (2010). *Multivariate data analysis*. (7th ed.). New Jersey: Pearson Education, Inc.
- International Accounting Standards Board (IASB). (2018). Conceptual framework for financial reporting. International Accounting Standards Board. Retrieved November 15, 2024, from https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2018/conceptual-framework/?utm_source=chatgpt.com
- Kokina, J. & Blanchette, S. (2019). Early evidence of RPA implementation in accounting and auditing. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 16(1), 91-100.
- Moffitt, K. C. et al. (2018). Robotic Process Automation for Auditing. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 15(1), 1-10.
- Syed, R. et al. (2020). Robotic Process Automation: A Case Study on Improving Efficiency in Financial Reporting. *Journal of Business Process Management*, 26(3), 455-472.
- Van der Aalst, W. M. P. et al. (2018). Robotic Process Automation: Impact on Business and Research. *Business & Information Systems Engineering*, 60(4), 269-278.
- Willcocks, L. et al. (2017). Robotic Process Automation: The Next Transformation Lever for Shared Services. *Journal of Information Technology*, 32(3), 221-234.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. (7th ed.). New York: Harper & Row.